

Zasady przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych

Okres zasiłkowy

Trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Terminy składania wniosków

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na nowy okres zasiłkowy są przyjmowane od dnia 1 września.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 30 września, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 30 listopada.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 30 listopada, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 31 grudnia.

O zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku mogą ubiegać się:

- rodzice, jeden z rodziców lub opiekun prawny dziecka
- opiekun faktyczny dziecka*
- osoba ucząca się**

* opiekun faktyczny dziecka - oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka

** osoba ucząca się - oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko do ukończenia przez nie:

- 18 lat, a gdy dziecko uczy się w szkole (ale nie w szkole wyższej) do ukończenia 21 lat
- 24 lat, jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.
- 24 lat przez osobę uczącą się, jeśli pobiera naukę w szkole lub w szkole wyższej

Kryteria dochodowe.

Od 01 listopada 2015 r. zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty:

- 674,00 zł;
- 764,00 zł - gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wykazujemy WSZYSTKIE DOCHODY uzyskane za rok poprzedzający złożenie wniosku, tj: z zatrudnienia, dochody z gospodarstwa rolnego, z działalności gospodarczej, z alimentów uzyskanych, z zaliczki alimentacyjnej, stypendia dzieci, dochody uzyskane poza granicami kraju pomniejszone o zapłacone składki ubezpieczenia społecznego, ubezpieczenia zdrowotnego oraz podatku, diety za czynności wykonywane społecznie i inne.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązuje nowe brzmienie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który wprowadza nowy sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w zdaniu poprzednim, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

1. zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
2. dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka - podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
3. dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - podzielonych przez 12.

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują (art. 5 ust. 3-3d ustawy).

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie
- pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko
- osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasadzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:
 - rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - ojciec dziecka jest nieznan,
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
 - sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
 - członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Ustalanie okresu pobierania świadczeń rodzinnych

Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu zasiłkowego, z wyjątkiem:

- dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka
- dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego
- dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

Ustalanie okresu pobierania świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności.

W przypadku ustalania prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności, prawo do tych świadczeń ustala się na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

W przypadku ustalania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego prawo to ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do tych świadczeń ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, prawo do tego zasiłku ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W przypadku utraty ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności i ponownego ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności stanowiącego kontynuację poprzedniego orzeczenia, prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności ustala się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął termin ważności poprzedniego orzeczenia, jeżeli osoba spełnia warunki uprawniające do nabycia tych świadczeń oraz złożyła wnioski o ustalenie:

- niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności w terminie miesiąca od dnia utraty ważności poprzedniego orzeczenia
- prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności w terminie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia.

Wypłacanie świadczeń rodzinnych

Świadczenia rodzinne są wypłacane za pośrednictwem Poczty Polskiej (w formie przekazów pocztowych) lub są przekazywane na konto bankowe wskazane przez osobę ubiegającą się o świadczenie rodzinne w terminie wskazanym w decyzji administracyjnej.

W przypadku zbiegu prawa rodziców, opiekunów faktycznych dziecka lub opiekunów prawnych dziecka do świadczeń rodzinnych świadczenia te wypłaca się temu z rodziców, opiekunów faktycznych dziecka lub opiekunów prawnych dziecka, który pierwszy złożył wniosek.

Jeżeli dziecko nie pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z obojgiem rodziców, świadczenia rodzinne wypłaca się temu z rodziców, pod którego opieką dziecko się znajduje.

Wstrzymuje się wypłatę świadczeń rodzinnych, jeżeli osoba nie podejmuje świadczeń przez trzy kolejne miesiące kalendarzowe.

Jeżeli wznowienie wypłaty wstrzymanych świadczeń rodzinnych nie nastąpi do końca okresu zasiłkowego, prawo do świadczeń wygasa.

Przyznanie świadczeń rodzinnych następuje zawsze w formie decyzji administracyjnej. Decyzja wydawana jest zawsze w formie pisemnej. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne nie zgadza się z treścią decyzji, może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku.

Odwołanie takie należy złożyć w naszym ośrodku w terminie do 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Świadczenia nienależnie pobrane

Osoba otrzymująca świadczenia rodzinne, w przypadku wystąpienia w rodzinie jakichkolwiek zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych (m.in. dochodowych, adresu zamieszkania, składu rodziny, zaprzestania nauki przez dziecko), jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia o zmianach organ realizujący świadczenia rodzinne.

Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się:

- świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Takie pouczenie znajduje się w każdej decyzji.
- świadczenia rodzinne przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia.

Osoba, która pobrała nienależnie świadczenia rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi.

Udostępniający: **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchowoli**

Wytwarzający/odpowiadający: **MGOPS**

Wprowadzający: **Barbara Pikus**

Data modyfikacji: **2017-03-06**

Opublikował: **Barbara Pikus**

Data publikacji: **2017-03-03**